

פחד דוד

עלון שבועי בענייני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8566233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 544

משכיל לדוד

פרשת בשלה

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

למשה רבנו על פני האדמה, אלא ביקש ממנו לעלות השמימה בכדי לקבל את התורה, גם במחיר של סיכון חיים ופיקוח נפש. וכל כך למה, שרצה הקב"ה שמושה רבנו יעביר לעם ישראל את התורה במלוא הרגש והעוצמה, ובכדי שמושה אכן יהיה מסוגל לעשות זאת היה עליו לעלות השמימה, לחוש אוירה רוחנית מיוחדת, לראות את האבות הקדושים הוגים בתורה הקדושה, ורק בראותו את המראות הללו - יוכל להעביר את התורה הקדושה לבני ישראל במלוא העוצמה וההתלהבות. אילו משה רבנו היה מקבל את התורה בארץ, אזי היה חסר הוא את העוצמה הרוחנית המצויה בעולמות העליונים ועל כן התורה היתה מועברת לעם ישראל בחוסר שלמות. כמו כן טבע האדם להיות מושפע וללכת אחר הסובבים אותו ולחקות את מעשיהם, ועל כן ציורת התורה על האדם להתרחק משכן רע (אבות א, ז) ולדור במקום של אנשי מעשה וגומלי חסדים, שעל ידי שיראה האדם את שכניו הולכים בדרך הטוב יתפתה אף הוא לדבוק במעשיהם וללכת אחריהם, וכך נמצא שההשפעה פעלה אצלו באופן החיובי שלא כאדם הדר במקום אנשי חטא היכול להיות מושפע מהם לרעה כדברי רבינו הרמב"ם (הלכות דעות פ"ו). ואם כן נראה לומר, שברגע שהמצריים רתמו את הסוסים לדבר עבירה ורכבו על גבם בכדי לרדוף אחר עם ישראל, ההשפעה הרעה שהיתה לבני העם המצרי דבקה בסוסים ובאופן טבעי הם נעשו שותפים לדבר עבירה. ומשמע שכוח ההשפעה הוא כה רב ועצום עד אשר הבהמה הפועלת על פי אינסטינקטים טבעיים, היא משנה את טבעה ואף היא שמחה ועולצת להיות שותפה להרע. ומעניין זה ידוע שבדור המבול נכחדו גם החיות והבהמות היות והם הושפעו לרעה ממעשי האנשים, שכל כך היה גדול עונן ג"ע באותו הדור עד כדי כך שאפילו החיות והבהמות, שינו את טבען והחלו לפעול בניגוד למציאותן הטבעית. לפיכך נענשו גם הסוסים ונשטפו במימי ים סוף, כדי להראותנו עד כמה עצום ורב כוחה של ההשפעה לטוב ולמוטב, שאף הסוסים נטולי הבחירה הושפעו מהתלהבותם של המצריים ומיהרו לרדוף אחר בני ישראל. ואם בסוסים כן, בבני אדם בעלי שאיפות ותכונות נפש, על אחת כמה וכמה. ועל האדם להפנים לזכור ולדעת זאת בכל עת. כמה גדול כוח הסביבה להשפיע על האדם. ובהיות שכך, מוטל עליו להיות דבק תמיד ביראי ה' ובחושבי שמו על מנת שהם ישפיעו עליו אך ורק לטובה.

כחה של השפעה

"אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר אשירה לה' כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים" (שמות טו. א)

בזמן קריעת ים סוף כאשר מי הים שטפו את מצרים, גם הסוסים שעליהם רכבו נשטפו במים ושקעו במצולות ים, כנאמר בשירת הים "סוס ורכבו רמה בים", משמע שלא רק הרכב נענש אלא גם הסוס עליו רכב הרכב. ועולה לה התמיהה; מדוע הסוסים נענשו גם הם בים סוף ומתו במיתה משונה זו, בזמן שהמצריים הם אלו שרדפו אחר בני ישראל? ומשיבים בעלי המוסר על כך ואומרים שמכיוון שהסוסים סייעו בידי עוברי עבירה, ומוקבלנו שמגלגלים חובה על ידי חייב, על כן נענשו גם הם וטבעו בים סוף.

ויש בזה מוסר השכל גדול ולימוד קל וחומר לעניין שותפות עבירה, שהגם שהאדם עצמו לא עבר את העבירה בפועל, אם סייע בידי עוברי עבירה אזי שהעבירה נזקפת גם לחובתו ועליו לשאת ולתת את הדין על כך. ואם הסוסים שהינם בעלי חיים ללא כל כוונות להרע נפרעו בדין וטבעו עם רוכביהם גם יחד, קל וחומר שאדם בעל לב מבין ומרגיש יאלץ לפרוע את חלקו אם היה שותף לדבר עבירה. ומצינו שגם בחוקות הגויים להבדיל דנים לחומרה משתפי פעולה ומסייעים לדבר עבירה, שלמרות שהאדם עצמו לא גרם לחבלה, עצם זה שהסיע את המפגע למקום ההתרחשות או נתן לו מחסה בביתו, גורם לו להתחייב על כך ולהיענש בעת פקודה.

וביאור זה קשה עד מאוד להבנה, וכי הסוסים הובילו מרצונם את הרוכבים לרדוף אחרי עם ישראל, הרי המצריים הם אלו שרתמו אותם בלהיטותם לרדוף אחר עם ישראל, ואפילו פרעה לא אבה לנסוע במרכבת מלכותו אלא בחר לרדוף אחרי עם ישראל על גבי סוס. ומציאות זו בה הסוסים נענשו מעלה את התמיהה - האם מכונית הנהוגה בידי פושע צריכה גם היא לתת את הדין על שותפותה במעשה, בזמן שאין לה כל רגש וחוש להבין לאן מובילים אותה ומהי כוונת הנוהג בה? וכגון זה אף הסוסים הובלו בידי רוכביהם ולא ידעו לאן מועדות פניהם, ועל כן קשה משום מה דינם היה כדין רוכביהם ומתו במיתה משונה!?! ונראה להשיב שיסוד הדברים נעוץ בכוח ההשפעה הקיים בעולם. הנה ידוע שהקב"ה לא הסתפק במסירת עיקרי התורה

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il

פרשת בשלה י' שבט תשע"א

ירושלים	תל אביב	באר שבע	
16:22	16:36	16:39	הדלקת נרות
17:36	17:38	17:39	מוצאי שבת
18:13	18:02	18:06	רבינו תם

הילולא דצדיקיא

- י - רבי שלום שרעבי מזרחי (הרש"ש)
- יא - רבי עזרא הכהן זנגי
- יב - רבי רפאל פינטו זיע"א
- יג - רבי יעקב שמשון שפירא
- יד - רבי יעקב יהושע ה"פני יהושע"
- טו - רבי אליהו חסין
- טז - רבי שלום מרדכי הכהן שבדרון

מושג מהפרשה

מעשה שהיה

ראש השנה לאתרוגים
להשיג אתרוגים בערבות רוסיה ובמרחבי אוקראינה, זאת לא היתה משימה קלה כלל, על אחת כמה וכמה אתרוגים מהודרים. לפיכך היו החסידים - שאהבתם לרבותיהם בערה

בהם ושכלל מאודם השתוקקו לזכותם באתרוג מהודר - נותנים על כך את דעתם כבר כמה חודשים קודם החג.

במיוחד עסקו בכך הסוחרים שביניהם, אלו שלרגל עסקיהם נעו ונדו בארץ ובעולם. הם פקחו עין בכל מקום שאליו נקלעו, אולי ימצא שם אתרוג מהודר הראוי לרבם. וכשהיה מי מהחסידים זוכה להגיש לרבו אתרוג נאה, הייתה השמחה כפולה ומשולשת. הצדיק שמח בהידור המצווה ובחיבת החסיד, והחסיד שמח בשמחת רבו.

באותה שנה יצא ר' אלימלך, סוחר הבדים, ומחסידיו של הצדיק רבי מרדכי מצ'רנוביל, למסע עסקים של כמה חודשים. מיד לאחר הפסח יצא לדרכו מתוך כוונה לשוב לצ'רנוביל לקראת חודש החגים.

כחודש לפני שובו, בתחילת חודש אלול, נזדמן לו אתרוג מובחר שבמובחרים. ר' אלימלך נשא תודה מיוחדת לה' על הזכות שהפיל בחלקו להסב לרבו עונג רוחני. במיטב כספו שילם על האתרוג, עטפו בוהירות בצרור פשתן וטמנו היטב בין חפציו. משם המשיך להשלים את סידוריו האחרונים.

כשבוע לפני חזרתו הוצע לו אתרוג נוסף - צהבהב, בנוי לתלפיות, נקי מכל פגם. הלוא כבר קניתי אתרוג נאה לרבי, הרהר ר' אלימלך בליבו, וכמדי שנה אברך גם אני על אתרוגו של הרבי; מה צורך לי אפוא באתרוג נוסף?

לפתע הבריק במוחו רעיון. בחזרתי עתיד אני לעבור דרך רוז'ין, נזכר. שם יושב הצדיק הגדול ששמו נודע בכל קצווי ארץ, ושאלף אני-עצמי נתברכתי לא-אחת מפיו. אקנה לו את האתרוג ואתנו לו בדרכי לצ'רנוביל. החליט ועשה, וקנה גם את האתרוג הזה.

לאחר כמה ימים יצא ר' אלימלך בדרכו לשוב לביתו. באחת מתחנותיו פגש חבורה של ידידים, חסידיו צ'רנוביל.

אגב שיחה על הא ועל דא סיפר לידידיו על הצלחתו בעסקיו, ומעל הכול - על שזכה לקנות לרבם אתרוג מהודר.

ביקשו החסידים לראות את האתרוג שעליו עתיד רבם לברך בחג. הוציא הסוחר מתיקו את שני האתרוגים ואגב כך סיפר לידידיו את השתלשלות הדברים.

עתה, כששני האתרוגים עמדו גלויים זה לצד זה, ברור היה כי האתרוג השני מהודר מן הראשון. "את האתרוג הראשון תן לצדיק מרוז'ין ואילו את השני, המהודר יותר, שמור אותו לרבנו!" יעצו החסידים בטבעיות. דבריהם נתקבלו על דעתו של ר' אלימלך, וכך הוא התכוון לעשות.

בהגיעו לרוז'ין נכנס פנימה לקבל את ברכת הצדיק. באותה הזדמנות הוסיף כי הביא עמו אתרוג נאה - מתנה לרבי.

הביט בו הצדיק בפנים שוחקות. "נו... טוב מראה עיניים", הגיב, בעוד ר' אלימלך מגיש לו את האתרוג (הראשון).

נטל הצדיק מרוז'ין את האתרוג, הביט בו מכל עבר ומבט של פליאה על פניו. "האומנם זה האתרוג שלי?" שאל כמופתע. "זה האתרוג שקניתי בעבורי?" חזר ושאל. מעיו של ר' אלימלך החלו מתהפכים בקרבו, בהבינו כי הצדיק, בעיניו הזכות, הבחין כי אין זה האתרוג שנקנה בעבורו. התבייש ר' אלימלך להודות על האמת, ולכן גמגם משהו על 'טעות' שנפלה ובתוך כך הוציא מתיקו את האתרוג השני ונתנו לצדיק.

בבת-אחת התחלפה הבעת הפליאה שעל פני הצדיק בהבעה של קורת-רוח. "אכן, אתרוג לתפארת... הדר שבהדר", אמר הצדיק והרעיף על ראשו של ר' אלימלך שפע ברכות.

המשיך הסוחר לדרכו והגיע לצ'רנוביל. ללא עיכובים מיותרים נכנס ובא אצל רבו והגיש לו - בלי אומר ודברים - את האתרוג (הראשון) שקנה למענו. הביט רבי מרדכי בחסיד ובאתרוג, חליפות, ועל פניו נח סימן שאלה.

"הגד נא לי, מי כבר נגע באתרוג שלי?" שאל.

נחרד ר' אלימלך נוכח מה שנראה לפניו כגילוי של רוח-הקודש, ועדיין לא היה בטוח בכך. "ספר לי כיצד נתגלגל אתרוג זה לידיך ומה עבר עליו מאז ועד הגיעו לכאן", הוסיף הרבי, ובכך כמו בההיר סופית כי עיני הצדיק רואות גם דברים נעלמים. סומק הציף את פניו של ר' אלימלך כשנאלץ לגולל באוזני רבו את השתלשלות הדברים. בסיום דבריו אמר לו הרבי:

"דע, ר' אלימלך, כי בכל שנה ושנה, בט"ו בשבט, נגזר בשמים איזה אתרוג יהיה לכל אחד ואחד בחג הסוכות הבא. הצדיק מרוז'ין ידע בדיוק איזה אתרוג נגזר לו. כשראה את האתרוג שהבאת לו,

נתמלא ליבו חשש שמה נשתנה דינו. פשפש במועשיו ולא מצא כל סיבה לשינוי. על כן לא רצה לקבל מידיך את האתרוג שקניתי לי, אתרוג שלא נועד לו. אך מכיוון שסוף סוף החזיק אותו צדיק את האתרוג שלי בידיו הקדושות, שוב אין זה אותו אתרוג כפי שהיה קודם לכן, ואני חשתי בכך".

חוד הפרשה

תולה ארץ על בלימה נצור לשונך

נעשה להם כהיתר

אמרו חז"ל: "על שלש עבירות נפרעין מן האדם בעולם הזה ואין לו חלק לעולם הבא. ואלו הן; עבוי דה זרה וגילוי עריות ושפיכות דמים, ולשון הרע כנגד כולן". והביאו חז"ל על זה ראייה מן הכתובים, ופרשו הראשונים, דהכוונה על אלו שהורגלו בעון זה בתמידות, ואין מקבלים על עצמם להישמר ממנו, מפני שנעשה הדבר אצלם כהיתר ("חפץ חיים")

1. מהו הדבר שישראל שאלו כהוגן ומה שאלו שלא כהוגן?
2. מניין שיש לאדם להשתתף בצערן של ישראל?

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

סוד מלחמת משה בעמלק

"ויעש יהושע כאשר אמר לו
משה להלחם בעמלק ומשה
אהרן וחור עלו ראש הגבעה"
(שמות יז. י)

יש להקשות מדוע במלחמת עמלק נבחרו דווקא משה אהרון וחור לעלות לראש הגבעה כדי לנצח את עמלק? וניתן לפרש שראשי התיבות של שלושת צדיקים אלו שנבחרו ליצג את עם ישראל במלחמה עם עמלק הוא מ-א-ח העולה במנין גימטריא מ"ט. ועמלק הגיע דווקא במדבר להלחם בישראל ולא המתין עד שיכנסו ישראל לארץ, ומדוע? משום שבימים אלו שבין יציאת מצרים לבין מתן תורה, עמלו בני ישראל להתעלות ולהזדכך ולקנות מ"ט שערי קדושה ולהיגמל מ"ט שערי הטומאה בהם היו שקועים במצרים. וזה מה שרצה

עמלק - דווקא בזמן זה טרם קבלת התורה חפץ לטמא את עם ישראל, להוריד אותם שוב למ"ט שערי טומאה ובכך לנצח את ישראל. וזה מסביר את אופן המלחמה שנלחמו עם עמלק, שמשה היה צריך להרים את ידיו כלפי מעלה. וכשהרים משה את ידיו - גברו ישראל, ואילו כשהניח משה את ידיו - אזי גבר עמלק. ומשום שידים למעלה הם כנגד מ"ט שערי קדושה, לפיכך כשהיו ידי משה למעלה ניצחו ישראל את עמלק. אבל כשהניח משה את ידיו, והיו מונחות ולא מורמות או אז היו כנגד מ"ט שערי טומאה, ובמצב זה גבר עמלק. וחור שהצטרף למשה ולאחרון היה צדיק גדול, וניתן ללמוד על גודל מעלתו וצדקותו על ידי קל וחומר, שנאמר "בצלאל בן אורי בן חור". שבצלאל היה צעיר לימים בעת שבנה את המשכן (עי' סנהדרין סט, ב), אשר נבנה בצירופי אותיות ושמות של ה' (ברכות נה, א), כמנו נוסד העולם, ואם בצלאל היה כך, על אחת כמה וכמה שסבו חור היה בדרגה גבוהה.

מן המעיין

"זה א-לי ואנהו". (טו. ב.)
תמיהה גדולה תמהו
המפרשים בדברי חז"ל
במכילתא: "ראתה שפחה
על הים מה שלא ראה
יחזקאל בנבואה, דכתיב
זה א-לי ואנהו". מנין
שהשפחות אמרו דבר זה?
בספר "פנינים יקרים" הביא
ביאור נחמד לכך בשמו של רבינו
חיים מוולאז'ין, על פי מה שאמרו חז"ל

במשנת ביכורים "גר מביא [ביכורים] ואינו קורא", מפני שאינו יכול לומר "ואת האדמה אשר נתת לאבותינו". ולפי זה יוצא שגם עבד ושפחה, פטורים מן הקריאה הנהוגה בעת הבאת הביכורים. והנה היה קשה להם לרבותינו ז"ל פשר שינוי לשון הכתוב: "זה א-לי ואנהו א-להי אבי וארוממנהו" - פתח בלשון "א-לי" וסיים ב"א-להי אבי"? ולכן פירשו שתחילת הפסוק אמרו השפחות שלא יכלו לומר כלפי עצמם "א-להי אבי", וסוף הפסוק אמרו ישראל כולם. ומכיון שמוכח מתחילת הפסוק שאותו אמרו השפחות, ואמרו "זה א-לי" כמורה באצבע, לכן דרשו ש"ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בנבואה".

אור הזוהר

"אז ישיר משה ובני ישראל" (יב. ב.)

שנינו: כל אדם שאומר שירה זו בכל יום ומכוין בה - זוכה לאומרה לעתיד לבוא, שהרי יש בה עולם שעבר ויש בה עולם הבא, ויש בה קשרי האמונה ויש בה ימי מלך המשיח ותלויות בה כל אותן תשבחות אחרות שאומרים עליונים ותחתונים. "ויאמרו לאמר" - לדורי דורות, כדי שלא תשכח מפייהם לעולם. שכל מי שזוכה לשירה זו בעולם הזה - זוכה לה לעולם הבא, וזוכה לשבח בה בימיו של מלך המשיח, בשמחת כנסת ישראל בהקדוש ברוך הוא, שנאמר "לאמר". "לאמר" - בזמן ההוא. "לאמר" - בארץ הקדושה, בזמן שישבו בארץ ישראל. "לאמר" - בגלות. "לאמר" - בגאולתן של ישראל. "לאמר" - לעולם הבא.

(פרשת בשלח דף נד.)

"ואמר פרעה לבני ישראל נבוכים הם בארץ". (יד. ג.)

מי הם "בני ישראל", שעליהם אמר פרעה "נבוכים הם בארץ"? בתרגום יהונתן תירגם וכתב "ואמר פרעה לדתן ואבירם דאשתירו במצרים". והתמיהה העולה היא, מדוע דתן ואבירם לא מתו בשלשת ימי האפילה, כפי שמתו כל רשעי ישראל? בספר "עדות ביהוסף", מבאר בשם רבי יוקל מבראד זצ"ל, שהרי אותן רשעים שלא רצו לצאת ממצרים מתו, מה שאין כן דתן ואבירם שלא ידעו שבני עשוין לצאת לגמרי ממצרים, אלא חשבו שיצאו רק לשלשת ימים. וכפי שכתב האלשיך הקדוש זיע"א, על הפסוק "דבר נא באזני העם", שדיברו זאת בסוד, כדי שלא יודע לדתן ואבירם שהם יוצאים לצמיתות. ולפיכך לא נענשו דתן ואבירם, ולא מתו בשלשת ימי האפילה, מכיון שלא נודע להם שבני אכן יוצאים ממצרים לצמיתות.

"דבר אל בני ישראל וישבו ויהנו על פי החירות בין מגדל ובין הים לפני בעל צפון". (יד. ב.)

הקשו רבותינו בעלי התוספות: תימה לרבינו יהודה, איך אמר שילכו ויחנו לפני בעל צפון - שהוא שם של עבודה זרה של מצרים, והרי אמרו חז"ל בגמרא (סנהדרין סג.) שאסור לאדם לומר לחבירו המתן לי בצד עבודה זרה פלונית? ותירצו התוספות שאיסור זה אמור הוא כלפי אדם בלבד ולא כלפי קודשא בריך הוא. וכך מצינו שהקב"ה דן את כל העולם אפילו בשבת וביום הכיפורים, מה שאין כן כלפי בני אדם.

"ה' ילחם לכם ואתם תחרישון". (יד. יד.)

"ילחם" - מלשון "לחם". והרמז הוא שעל ידי שאתם תחרישון מדיבור איסור ונבלות הפה וכיוצא, אז: ה' ילחם לכם - שיימין לכם לחם ומזון וכל צרכיכם. וכמו שאמרו חז"ל בגמרא (שבת לג.) כל המנבל פיו, אפילו נגזר עליו שבעים שנה לטובה נהפך עליו לרעה. וידיעת ההפכים אחת היא, שהשומר פיו ושותק מדיבור אסור לא יחסר כל טוב. עוד פירש בספר "וישיע ציון", על פי מאמר חז"ל (יומא כג.) "כל המעביר על מידותיו, מעבירין לו על כל פשעיו". וזהו: "ה' ילחם לכם" - קרי: ה' ימחל לכם. שימחל ה' על כל עוונותיכם, על ידי ש"אתם תחרישון" שתשמעו חרפתכם ולא תשיבו.

בדרך אבות

ממעשיהם של צדיקים

בדרך אבות

אמונה מושלמת

"ויאמינו בה' ובבמשה עבדו"

(יב. א). כל יהודי שבניו מגיעים לפרק הנישואין, חש בכוחה של אמונה תמימה בה' שימציא לו את כל הוצאות הנדוניה והנישואין. הגאון הצדיק רבי יחזקאל משינאוהו זצ"ל, בעל

"הדברי יחזקאל", שידך את אחת מבנותיו, והוא נזקק לאמצעיים כספיים לצורך הוצאות הנישואין. הרבנית התאוננה בפני בעלה, כי הנה מועד החתונה הולך וקרב ועדיין אין לה מאומה. אמר לה הרבי כי אין לו מעות ואין בידו לעזור לה. יום אחד הגיע אחיו של רבי יחזקאל הרה"צ רבי דוד מקשאנוב זצ"ל לבקר אותו, ביקשה ממנו הרבנית שיבקש מבעלה שישגי ממון לצרכי הנישואין, והוסיפה לספר כי מאז שבאה בתם בקשרי השידוכין, עוד הוסיף בעלה יותר ויותר בלימוד התורה, עד שאין לו רגע פנוי לדאוג לצרכי החתונה הקרבה ובאה. השמייע רבי דוד את כל תלונות הרבנית בפני אחיו רבי יחזקאל. השיב לו האדמו"ר משינאוהו: "ומה אוכל לעשות? אני בוטח בהשי"ת שבוודאי ישלח לנו את עזרתו בקודש". אמר לו אחיו: "והרי יש חובת השתדלות כלשהי, ואילו אתה עוד הוספת שיעורי תורה, ואפילו השתדלות שהורגלת לעשות בעבר, אינך עושה!"

וכך השיב לו רבי יחזקאל, כפי המסופר בספר "אמירה יפה": דע לך שטעות גדולה רווחת בעולם, אנשים חושבים כי כשיש דאגה קטנה להוצאות מעטות אזי די להם בהשתדלות מועטה ושמים יותר בה' מבטחם, ואולם כשיש להם צורך בהוצאות גדולות עליהם להכפיל השתדלותם עשרת מונים ומאבדים את בטחונם בה'.

אבל לאמיתו של דבר, הגישה צריכה להיות הפוכה מזו, אם הדאגה היא על ענין קטן, שאפשר להעזר עפ"י דרך הטבע, אזי מותר להשתדל בעצמו כמו שנאמר "וברכתך בכל אשר תעשה". אבל אם עומד לפניו ענין גדול שהוצאותיו מרובות ואי אפשר להיות נעזר לגביו בדרך הטבע, או-אז אין לו

אלא להשליך לגמרי על ה' יהבו ולבטוח רק בהשי"ת שהוא יעשה לו הכל כמו שנאמר "בטח עליו והוא יעשה" (תהלים לו-ה), שהרי ממילא אין ביד האדם לעשות מאומה.

על כן - הפטיר האדמו"ר משינאוהו - ככל שיותר נתברר לי מהרבנית גודל ההוצאות של צורכי נשואי בתי, הבנתי שאין לי כל סיכוי להשיגם בדרך הטבע, וממילא פטור אני מכל השתדלות ועל ה' אשליך יחי, וממילא נותר לי יותר זמן פנוי לעסוק בלימוד התורה הקדושה.

באמת אתה צודק

בענין זה מובא בספר "מעשה איש", מה שסיפר הגאון רבי רפאל דוד אויערבאך זצ"ל: מעשה בשתי משפחות שבאו בקשרי שידוכין. נכנסו שני המחוננים יחדיו אל החזן איש לקבל ברכתו ועצתו כיצד יחלקו ביניהם את נטל ההוצאות של הדירה והחתונה.

פנה החזן איש למחותן האחד ואמר לו: "אתה תקבל עליך הוצאות הדירה!" ומיד פנה למחותן השני ואמר לו: "אתה תקבל עליך הוצאות החתונה והרהיטים לדירה". לאחר ש"התאושש" המחותרן הראשון משמיעת ה"משימה" שהוטלה עליו שאל את החזן איש: "רבי, הרי אין ביכולתי להשיג כלל הוצאות בסדר גודל כזה?"

השיב לו החזן איש: "וכי סבור הנך שאתה הוא הנותן, הרי הנותן הוא הקב"ה ואתה רק שליח לבצע את הדבר, ואם כן מה איכפת לך שמיניתי אותך שליח על ענין הדירה. אך אם אתה דוקא מתעקש ואינך רוצה להיות שליח על ענין הדירה אלא על פחות מכך, אם כן אני מחליף את השליחות..."

ואז, לתדהמת המחותרן השני, פנה אליו החזן איש ואמר לו: "עכשיו אתה תהיה שליח לענין הדירה, והמחותן הראשון יהיה שליח על ענין החתונה והרהיוט..." המחותרן השני שהיה פיקח אמר לחזן איש: "אם הרב ממנה אותי שליח על ענין הדירה, מדוע לא יזכה אותי ביותר מזה". נענה החזן"א ואמר: "באמת אתה צודק, על כן ממנה אני אותך שליח על הכל!... גם על הדירה וגם על החתונה והרהיוט..."

המחותן הראשון ששמע עד עתה בשקט את כל הדו-שיח, הרגיש אי-נעימות ובושה. הוא פנה לחזן איש ואמר: "רבי, על החתונה והרהיוט אני כן מסכים להיות שליח". אמר לו החזן"א: "כבר אחרת את המועד והמחותן השני זכה כבר בשליחות על הכל!" וכך באמת אירע - המחותרן השני הצליח בכל אשר פנה, והשיג את הכסף לכל ההוצאות שלא כדרך הטבע...

אנשי אמונה תולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

למאכלת אש

מנהגו של רבי הדאן פינטו זיע"א היה, לאפות מצות שמורה לקראת חג הפסח ביום שלפני ערב פסח. הרב בעצמו היה אופה את המצות ולא סמך בכך על איש. ולא עוד, אלא שהיה מביא עמו אל המאפיה את הכלים שלו עבור אפיית המצות, כיון שכשרות המצות היתה בראש מעייניו.

כבכל שנה גם באותה שנה סיכם רבי הדאן עם בעל מאפיה בשם בן אוחתא, כי יבוא לאפות אצלו מצות ביום שלפני ערב פסח. ביום המיועד הגיע רבי הדאן עם כל הכלים, הקמח, המים, המערך ושאר הכלים למאפיה כדי לאפות מצות. אולם בהגיעו למאפיה, הבחין שהתנור כבר תפוס על ידי מישהו אחר שאופה בו את המצות.

הרב הצטער על כך מאוד, שהרי סיכם עם האופה והוא לא עמד בדיבורו. ועוד יותר הצטער, שכן היתה לו לרב משפחה גדולה והיה צריך זמן רב כדי להספיק לאפות מצות עבור כולם, וכמובן אפיית המצות לעניים שהיו ראשונים בעיניו, ומחר כבר ערב חג הפסח. ניגש הרב לבעל המאפיה וקבל בפניו על כך. אז אמר לו בעל המאפיה: היום יש לחץ. אולי כבוד הרב יבוא ביום אחר לאפות... שמע רבי הדאן את הדברים ויצא מהמאפיה. הוא עוד לא הרחיק לכת, והנה

פרצה אש גדולה במאפיה וכל המאפיה עלתה באש. התנור, הכלים והמצות - הכל נשרף והפך למאכלת אש.

כשמר בן אוחתא הבחין בדבר, רץ מיד אחרי הרב, וביקש את סליחתו. הוא הבטיח לרב, כי מהיום והלאה יעמוד תמיד בדיבורו. האש כבתה מיד, עד שלא ניכר כאן כלל כי היתה כאן שריפה. ואף גם המצות שבתוך התנור לא נשרפו כלל... [ספר "שנות חיים"].

מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, הוסיף וסיפר באחת ההזדמנויות כי "בכל פעם בה אנו עוברים ליד המאפיה הזאת, אנו נזכרים בנס שהתרחש במקום הזה".

עקב טעות בפרסום הקודם במספרי העלונים החסרים לנו,

אנו חוזרים ומפרסמים שוב:

תש"ס - 13 תשס"א - 25,26,27,28, תשס"ה - 253,254,261

מי שיש ברשותו את העלונים הנ"ל נא ליצור איתנו קשר

בט"ל או במייל אנו נצלם ונחזיר תודה!